

Lục Tỉnh Tân Văn

GIẤY BÀN:
 Một năm . . . . . 6\$00
 Sáu tháng 3 50
 Ba tháng 2 00

GIẤY BÀN:
 Một năm . . . . . 7\$00
 Sáu tháng 4 00
 Ba tháng 2 25

GIẤY BÀN:
 Một năm . . . . . 6\$00
 Sáu tháng 3 50
 Ba tháng 2 00

GIẤY BÀN:
 Một năm . . . . . 6\$00
 Sáu tháng 3 50
 Ba tháng 2 00

GIẤY BÀN:
 Một năm . . . . . 6\$00
 Sáu tháng 3 50
 Ba tháng 2 00

GIẤY BÀN:
 Một năm . . . . . 6\$00
 Sáu tháng 3 50
 Ba tháng 2 00

MỤC-LỤC

1. - Người ngoại quốc chế gạo Nam-ky.
2. - Cơ gian lộ mành.
3. - Diên thuyết.
4. - Compradore Annamite.
5. - Các viên đối thông ngôn Đại pháp về.
6. - Tin thăm.
7. - Di rập về.
8. - Các lực sanh ai.
9. - Người quốc tân văn.
10. - Phần quan báo.
11. - Xe lửa Khánh hòa.
12. - Xe xeo, xe kiến, và xe bò.
13. - Thơ tin.
14. - Thông báo.
15. - Lời rạo.
16. - Oan kia theo mãi.

Người ngoại-quốc chế gạo Nam-ky

Les étrangers n'estiment guère le riz de Cochinchine

Cớ bởi tại đâu ?

Người ngoại-quốc mua gạo ở Nam-ky thường hay chế hai nhiều chuyện: là gạo không được trắng trong : là hạt không đều, lộn hạt dài, hạt tròn, hạt coi : là gạo trắng lộn hạt diêm, hạt vàng : còn gạo lúc thì nói lộn nhiều lúa. Chúng ta cũng chán biết mấy người chủ nhà máy và chủ hãng bán gạo là người già mồm mép, đồ thừa về cho nông phu bôn thò ráo: nói thì nông phu không biết lựa giống, không biết để riêng nhiều thóc lúa, không biết cất vựa, không biết lựa thóc lúa tốt (Baixau, Gocong, Vinhlong) mà trộn cho nhiều rồi khấp Luc-châu. Lời của họ cũng khó kiếm, từ bực quan viên cho tới hàng dân dã đều bần nghĩ về nhân quyết là lời hữu lý hết sức đi nghĩ rồi cho đi là một cái vấn đề rất trọng để họ kể nông phu. Chúng ta biết rõ rằng các anh cái trong nghề ruộng thì khô và chẳng phải một đời năm mà làm xong được việc to như vậy ; là rắng lo làm cho vựa lòng ngoại-quốc. Năm nào như năm này, chủ nhà máy họ nhắc nhở cái vấn đề đó luôn, mà bề họ nhắc tới thì giá lúa phải rẻ rồi.

Chúng ta không buồn bán gạo thì chúng ta dứt miệng đầu mà nói, mà cãi, ai nói làm sao thì mình hay vậy. Mình nghĩ lại thiệt là kỳ quái. Nếu ngoại-quốc chế gạo Nam-ky mà có nào họ cũng mua hoài kia. Trên thế-gian có thiếu gì xứ có gạo, không phải một mình Nam-ky có. Nếu gạo Nam-ky xấu thì họ cứ việc, nơi nào có gạo tốt thì mua ; như gạo bên Kiêm, gạo, bên Miên-diên có thích thì dùng.

Còn ngoại-quốc chế gạo trắng nhiều tấm, gạo lức nhiều lúa, có sáo nhà máy và chủ hãng Tây không đồ lỏi về nông-phu luôn thể.

Người mua gạo thì kể ở bên phương Tây, người ở bên phương Đông, mà có sáo họ chế có một cách. Nói phớt qua người Annam cũng đủ hiểu, chẳng cần gì phải nói rằng tới luận-thuyết việc này cho đồng-bang nghe, song nghĩ lại con buôn ngoại-quốc giàu sang thiệt là con yêu của Liệt-trương, lời của người ta nói ra, ai ai cũng cho là hữu lý, nếu

minh muốn phân đôi lời của ngoại-quốc thì mình phải nói làm sao cho có lý, đủ cớ, có đầu, có đuôi. Nội việc này với người Annam thì có ích chi đâu, song giải cho rõ cũng có chỗ vui, có chỗ buồn, miễn là ai ghé mắt vào rồi một giây một lát lưỡng tâm nó xao xiết thì tôi chắc rằng người đó có mang một chút *Tương tư* với đời.

Bên Thái-lây thường hay mua gạo trắng Gocong (hột tròn) mà trước khi đem tới gạo họ thì có coi kiểu tốt, gạo trắng trong. Chúng gạo gạo đời nào có rông gạo Gocong, bởi vì Chép nhà máy biết khi giao gạo thì dựng cả ngàn cả muôn bao, ai hơi nào mà xét mà coi cho kỹ được từ bao, Chép nhà máy muốn lời cho nhiều nên đổi lúa khác Còn bán gạo Baixau, thì cũng thế trước khi có cho kiểu thiệt rông Baixau, chúng gạo gạo thì không y kiểu.

Còn gạo trắng số hai tấm thường về Tây thì nhà máy dùng nhiều thứ lúa mà xay, về nhiều thứ lúa chừng nào thì tiền cho nhà máy chừng này, nhà máy đem pha lúa diêm và nữa kia, gạo trắng rồi lộn diêm coi xâu lấm ; ai mua mà không chế được. Còn gạo lức theo lối giao kèo, thì có lộn 10 phần lúa, mà chúng gạo gạo lức thì thấy có hơn 20 phần lúa. Các hãng Tây có cho người đi máy chạy gạo, mà làm sáo mà coi cho kỹ được. Lúa họ để nhiều kho bị phơi cho rãnh. Người coi gạo thì coi gạo đổ xuống mà thôi, chúng gạo gạo rot xuống không giống như kiểu mà thì la rầy biểu đổi lúa ; người trông nhà máy là người của chủ nhà máy đã sắp đặt rồi để gì mà sai khiến họ chẳng chờ, nút-nit, chừng đời lúa thì có trúc giờ rồi ; mà người một giờ máy chạy gạo đã có đủ.

Người-quốc chế gạo là tại nhà máy mà ra, cho có phải là tại nông phu bôn thò không biết lựa giống ở đâu, cũng là tại đó lộn là nhiều thứ, mà bị như vậy. Chớ chi mà có luật lệ cho rãnh buóc các nhà máy phải lấy lòng đôn-hậu buôn bán với thiên hạ thì họa may trừ mới tệ mới được.

Người phương Tây chế như vậy mới đúng lẽ cho ; nói thứ gạo nào

CƠ GIÀN LỘ MÀNH

Vụ gia tài thầy Ti
Mắt tròn mười ba hạt thùy xoàng,
với bảy ngàn tám trăm ngàn bạc

Trong một số báo, tôi đã có nói tập tập, về vụ thầy Ti thông-ngôn tòa, đêm 30 Decembre đi dự tiệc về tới nhà chết bứt. Sự chết bứt ấy đáng nghi, đầu ai cũng phải nghi cho có mưu gian, song từ khi quan thầy-thuộc Muzier khám thấy, lấy luật nghiêm lên rằng thầy bị đầu phôi, bứt mạch mà thác, rồi cho chôn, thì sự hiêm nghi ấy lần người, tiếng thì-phỉ lán giải. Tưởng chừng còn điều gì nữa mà ngờ, chẳng dè, sự chết bứt ấy làm cho thầy Ti chưa kịp tính an việc nhà, để gia-tài lại, rồi vì gia-tài ấy, mới có sanh ra một cái mưu gian, làm rún động cả lòng người, vì chẳng biết một ý đồ sàm nỏ vang trong lúc trôi thanh, làm vì địa kinh thiên, ai nghe đến cũng giật tai bưng mắt.

Mở tù phá rương

Thầy Ti chẳng phải nghèo, mà cũng không ai tưởng thầy là tay có của ; nghĩ cho bất xử như sự của, kiệtm, thầy non-nhúm đặng chốt cửa đư, và bao

Nam-ky thường bán ra thứ gạo Bã-xâu lộn gạo, nghĩa là có thứ gạo nhỏ dài hạt (Vinh long) lộn về. Trước khi làm tờ giao-kèo thì thấy rõ ràng gạo kiểu tốt rông gạo Bã-xâu lộn với gạo Vinh-long. Chúng giao với thì thấy gạo khác xa gạo kiểu gạo Bã-âu lộn biết mấy chục thứ gạo) mà ai không chế cho được. Người Nhựt chế thì đưng mua mới phải lễ. Sao cứ mỗi năm mua hoài, thì mĩ h còn có lẽ nghiêm chế đó có chỗ phình phở. Người Nhựt ăn cơm từ nhỏ tới lớn, có chế như vậy mới phải cho. Nói rãnh thứ nào bỏ dưng nhiều, thứ nào đặt rườu được rườu nhiều mà lại cao chữ. Người Nhựt tuy chế gạo Nam-ky mà còn mua luôn, là việc quá như vậy.

Mùa màng thất, nhân dân số hơn 40 triệu không mua gạo Nam-ky thì phải mua chế đó, gạo có năm thì nghe họ rông mua, mà gạo sao còn mua gạo Nam-ky ? Nếu họ mua thì mình phải là gạo của mình bỏ dưng nhiều gạo của họ, còn đem đặt rườu thì thiên rườu, bởi cái có đó nên họ mới mua. Mình phải biết rằng hạt gạo là cần sự bở là hơn ; chế gạo tròn hạt, dài hạt có cần chi cho lắm xứ nào có hạt gạo theo xứ ấy. Người Nhựt với người phương Tây thì học có một thầy, người Nhựt với con buôn có một thầy, tay khác chúng tộc một đầu, mà họ cũng một nơi con buôn, họ có đưng tiền họ mua sao cho khỏi chế den, chế trắng, không nói đưng cũng chế hỏi, sự chế bài là ở nơi chốt rườu con buôn.

Người Nhựt-bôn ra thứ gạo dài hạt, là gạo Bã-xâu và gạo Vinh-long. Họ mua rồi họ cũng chế giống inh như người phương Tây vậy. Thứ gạo Bã-xâu ít, có đầu cho đủ mà bán cho ngoại-quốc ăn.

Rượu mạnh hiệu DE JEAN đã thơm mà lại ngọt
làm cho những tay thợ rượu thầy đầu khen ngợi
Chỉ một mình hãng Denis freres có trữ mà thôi

kêu khốc -- thì chính mình thấy Chương cảm chia khóa mở từ-sát, nói rằng mở coi trong đây, của cái bao nhiêu cho biết. Cửa thì sát mở ra rồi, lại thấy trong của một cái rương sắt nữa. Ấy là rương đựng vàng-bạc châu-hầu đó. Đem rương ấy ra pha -- vị không có chia khóa -- lấy ra, chẳng biết là bao nhiêu mà nghe hò: Có bốn ngàn ngàn bạc.

TỜ chức ngôn của thầy Ti
Nhắc lại Nguyễn-thị-Ngọc ngồi cho không ai soi thấy, còn thầy Chương là người ngồi tựa cửa công, nghĩ sao mà dám thờ tay làm đều vì phép, chẳng để thầy Ti lo hậu mà không lo mối. Trước đã có lập tờ chức-ngôn, niêm phong chia thân, và cho M. Louis, dân-phòng thông-ngôn, lại là có giao của mình biết thời. Bội vậy khi thầy Ti chết rồi, M. Louis đem trong chức-ngôn ấy mà giao cho quan Chánh-án tòa hình. Quan Chánh-án làm y theo phép rồi giao lại cho quan Nô-te thi hình. Trong chức-ngôn này tay M. Louis đứng làm trưởng-tộc gia ở cửa của thầy mà phụng dưỡng mẹ già của thầy và nuôi hai con gái. Thấy chỉ rằng trong rương sắt có để bạc giấy mười một ngàn chia trăm đồng với mười ba hộp thủy-xoàng già đáng ba muôn.

Số bạc với hộp xoàng mắt
Quan Nô-te, quan tòa Táp-lạng và M. Louis đồng tới nhà thầy Ti đang mở từ-sát ra kiểm điểm. Mở ra thấy -- nhậm chẳng lạ gì -- có sáu mũ và phá trước rồi; dở ra xem còn có bốn ngàn ngàn bạc. Khác lời chức ngôn; hỏi lại thì thấy Chương nói mình làm có một trăm đồng đi mua hôm giùm mà thôi. Té ra của trong tủ mất trọn bảy ngàn tám trăm đồng với mười ba hộp xoàng.

Trường-tộc vào đơn đầu cáo
Lê có nhiều. M. Louis đứng trưởng tộc, vì phân miab, phải vào đơn đầu cáo. Tòa mở đơn ấy ra, rồi đại nội vụ qua cho quan Bồi-tâm còn đang tra xét.

Sự tích mười ba hộp xoàng
Có kẻ hỏi: "Thầy Ti buổi sanh lên chuyên chức thông-ngôn, chẳng thấy phương nào khác, có sao hộp thủy-xoàng đầu nhiều vậy? Làm thông-ngôn thầy làm, đầu có chất lót, cho làm, bắt quá dư mười một ngàn chín trăm đó là nhiều bề sức, có dư đầu tới sáu ngàn giá cả ba muôn? cho lời nói phỉnh chời chằng?"

Đư luận nghĩ cho vậy cũng phải chút, nhưng mà nghe ấy có gốc, nếu chẳng tìm cho rõ nguyên nhân thì hoài nghi ra sái. Tôi tưởng chắc mười ba hộp xoàng ấy ở nhà vua mà ra, vì, thấy Ti, trước còn làm việc nhà buôn tại Nam-van, gặp lúc vua C. o-mián băng, hoàng-ừ lên ngôi, cha, thê con mái trong cung ra hết. Nội bọn có một người mi-à-nô là thiệp yếu của vua cha, thường tiếp ngự giá, nên dâng vua cha thường nhiều vàng ngọc. Ra, duyên dâng thuận nẻo, cũng thấy sách phụng sự loan; chẳng may ở với thầy đầu, hai con, vội dứt nợ tình, chia chẵn rẽ gối. Bề mười ba hộp xoàng ấy và hai đứa con lại cho thầy. Thấy ở vậy một con cũng đã lâu; chừng thấy về làm thông-ngôn tòa Saigon, mà g cổ đi sớm về trưa, nhà lưu vãng không ai xem sóc. Thấy mới tính bề chấp nối, cho có tay nội trợ tế gia, song năm học bấy lâu mà chưa chọn được. Su

đất, tại tròng già độc địa, cầm dấy mà, tự nhiên, chẳng lựa huộc vào, khiến cho thầy ưng có Ng-thị-Ngọc này, đem về để trường tờ hiệp mặt.
Nay thấy mất rồi, nếu Ng-thị-Ngọc chẳng niệm ân dấy nghĩa trọng, không nghĩ khi đêm vắng tình dài, làm ra cơ dối nôi, vẫn biết phép công chẳng vì người nào, nhưng cũng xót cho phận người chôn đẽ đãi không an nhảm mắt.
Vụ này đây, như có cỗ oán, mà cũng nên mình oan cho; còn như xét quả tang chính án rồi, thì cũng nên cày oai phép công-bình, để gương sáng những kẻ phụ tình với kẻ giúp gian trợ ngược.

Trước Giảng

N. B. -- Lúc Bôn-hồ đang sắp in ra, thì quan Bôn-hồ đang tra xét vụ thầy M. Chương khi thuật rằng khi phá rương bắt ra quá thấy hơn 11.000 đồng và 13 hộp xoàng. Đem rồi làm xong Nguyễn-thị-Ngọc. Thì thì của ấy mất về tay ai, nếu thì Ngọc chưa một hai không có lấy.
Hồi rồi, tay đem giam M. Chương. Nguyễn-thị-Ngọc với tên Kinh kèn là Khâm, cháu của M. Ti, làm việc tại phòng Trại ở gần Ga. Kỳ tới Lê mới về sự mất tờ chức-ngôn ở trong đó sá và sự làm tâm trung tín của M. Louis đứng làm trưởng-tộc.

- Trường nào ăn uống ki-NGUYỄN-
lưỡng hơn . . . . .
- Trường nào thầy dạy tiếng XICH-
cần hơn . . . . .
- Trường nào bố huộc học-
trở hơn . . . . .
- Trường nào nghỉ ít mà HỒNG-
học nhiều hơn . . . . .
- Trường nào không cho HỌC-
học-trở tá túc nhà ngủ
(tỉ như nhập học thì
phải vào trường luôn
ấy là . . . . .
- BUỒNG.
- Những lớp trên đã lập lại từ Sep-
tembre 1920. Vậy kể từ đầu năm
1921, trường có những lớp đối với
lớp gần đây, năm thứ nhì và thứ ba
trường Bôn-quốc, và hạng học thì
đúng ba năm thì bằng cấp-tốt-nghiệp.

Diễn-thuyết

Trong các-giả liệt-qui nhớ rằng, ngày mở hội chợ Phiến Hanô, Chánh-phủ Na-ki-êc phải người trong các hội đi dự kiểm chứng ít nhất là người trong hội Thương-mại Kỹ-nghệ phần nhiều mãn cuộc trở về, muốn đăng ích chế-lợi-quyền chúng-ông Trương-văn Bền Nghị-viên Quốc-hạt Hội-đồng Chủ-Hiến đầu Quốc-viên với Ông Hồ-văn Lang Tổng-ly (to Thôn-bào, nhất định thứ bảy 8 Janvier 1921), tám giờ tối, hai ngài thì cùng nhau thương diễn đàn. Vì vậy, mọi sự học cũng khắp cho các nhà chuyên môn thực-nghiệp thừa lấy dịp đến nghe. Ấy là một cuộc không thường, đặc-tho mời chẳng tới tay, liệt-qui-ông chớ né mà bỏ qua rất ồ ồ.

Compradore Annamite
de la Banque Indochine

Nghe nói nhà Băng Đông-Pháp, sẽ dùng một người Comprador-Annam, phòng để xem xét những người canh-nông muốn vay mượn.
Cũng may cho Annam, có lẽ từ đây xã-trị hết ăn hiệp nữa.

CÁC
viên-đội thông-ngôn
ở Đại-Pháp về

Cácviên-đội thông-ngôn ngạch-văn và mộ sang Pháp trong khi chiếuf-
tranh thì lúc trở về được ứng-tuyển
vào ứng sự các sở trong Đông-Pháp,
đều năm hai kỳ là tháng ba và tháng
gấp.

Chương-trình như sau này :

- 1. Bài viết :
a) một bài văn là chứng hai mươi-
lăm hàng vừa viết tập một thể. Điểm
số cho từ 0 đến 20. Năm điểm thì
phải bài. Hạn trong một giờ.
- b) Ba bài tính đồ thường thuộc về
bổn phép Điểm số cho từ 0 đến 20.
Ba điểm thì phải bài. Hạn trong một
giờ.

2. Bài hỏi miệng :

Đọc và giảng nghĩa một bài Pháp-
văn. Hạn trong mười-lăm phút. Điểm
số từ 0 đến 20.
Y ra phải đủ 40 điểm mới được
trung tuyển.
Chỉ những người lúc mới bắt, tuổi
nhiều nhất là 25 được thi, trừ trước
đã có thàng sự Nhà-nước rồi, để đến
năm 55 có được về hưu thì, không kể.
Đơn xin ứng tuyển phải ghi đến
các quan cai-trị đầu lĩnh, c. c quan
độc-ly hay quan các đạo binh để rồi
đề lên Chánh-phủ. Đơn ấy phải đính
thêm những giấy sau này
1. Một bản sao có chữ quan nhân
thực, những bằng cấp gì mà mình
có.
2. Một tờ giấy hạnh kiểm do quan
binh hoặc quan đầu ở của mình
làm trước hay là một tờ giấy n. o c
để thay cho giấy hạnh kiểm cũng
được.

Các đơn xin phải kể thứ tự những
việc mình muốn xin làm, Nhà-nước
sẽ theo thứ tự kể trong đơn ấy mà
bỏ. Nhưng vì cần bỏ ngày thì, hệ
khuyết đầu sẽ bỏ dứt ngay, những
người tình nguyện không được kêu
nại điều gì.

Những số đề danh việc cho những
người ấy là số Kiểm-sát tài-chánh,
số Tài-chánh, số Văn-tử số Thương-
chánh, số Lục-lộ, số Kho-bạc, số
Hưu-trí, Tòa án, sự Điện-báo, số
Viện-tiện, sự Bạc-tiền, số Thủ-
y, số Hòa-đó, sự Tòa án, các sở
Cảnh-sát.

T. B. T. V.

- Trường nào lệ nhất trong NGUYỄN-
trị tuần trong gia-áo,
nghiêm chỉnh và khác
khác nữ học-đường
ấy là . . . . .
- Trường nào có thầy dạy HỒNG-
Luân lý giữ gìn nề nã
cởi lệ nước nhà cho trẻ
niều nhiều hơn . . . . .
- Trường nào mỗi tuần chớ HỌC
nhặt có thầy sốt sáng
đem học-trở có đạo đi
lo việc linh hồn, như là
thứ bảy xưng tội, chữa
nhặt trước lễ hơn . . . . .

Nhơn tiết Nguyễn-dân trường Ng-
xích-Hồng bắt nghỉ từ 12 Janvier
chỉ 1er Mars 1921 nhập học.
Sĩ từ xa gần hãy nhớ ngày nhập
học cho đúng, nếu trễ sẽ bị mất chỗ.
Sĩ-tử mới muốn học trường này
thì từ đây gửi xin để dành chỗ trước.

Tin tham

Mới nghe tin đang buồn đang
thương và đáng tiếc, rằng: Bà
Tông-độc Đỗ-hứu-Phương đã du
tiên, bữa qua 8 Decembre, lời
chừng giờ ngọ.

Bà hưởng thọ được tám mươi
năm, ngày chửa-nhứt, năm giờ
chiều di cửu.

Bản-báo lật đật để mây lời gọi
là lời cầu cứu cho linh hồn bà
về cảnh tiêu-diên và phần ưu
chúng cựu quan Tổng-binh Đỗ-
hứu-Phân, quan Nghị-sư tòa phúc
án Đỗ-hứu-Trí, quan Tổng-độc
Hà-đông Hoàng-tạng-Pau và
phu-nhân, quan kha-cha Đỗ-hứu-
Thịnh và bửu-quyền.

L. T. T. V.

Đi tây về

Docteur Lê-quang-Trình. -- Ông Lê-
quang-Trình này, nguyên trước khi
giặc thì đã bỏ làm quan-thầy trên
Lào, từ ngày khởi giặc, thì ngài xin
tùng chính vào về biên, tuy vẫn có
đủ giấy tờ quan-thầy mà phải chịu
chức sơn-da hạng-nhì, không mỗi
chức an-nhũng, ngài theo khi chỗ này
lực chủ kia, tùy-túc thăng bại nơi
chiến-tràng.

Nay đã đóng được hai lon-vàng
(médecin aide-major de 2e classe).
Hết giặc, hườn sự cho nên ngài xin
hồi bôn-cảnh, chuyên tàu sau đây sẽ
đến, nghe đồn rằng ngài sẽ lập nên
một nhà-thương-tư của ngài, để giúp
cho những binh-người xứ xứ.

Ông Lê-quang-Trình, là con ông
Lê-quang-Hiền, đốc-phủ hưu-trí,
thường-thọ từ-dân Bắc-đầu bửu-
tinh, tại Sadec.

Docteur Lê-quang-Chính. -- Còn
ông này cũng xưa họ Hào, lúc còn
giặc xin làm một đảng học thêm
học rồi này cũng đi mọi địa (Doc-
teur aide-médecin) quan thầy, nay
đang chờ để giữ việc cho xã-hội
xứ này. Ông xin kính vai bằng
bằng cấp Đại-ông công thành danh
lời.

CHO-LON

Cực lạc sanh ai

Đêm 5 rạng 6 Decembre, có 2 tên
bạn theo ghe xin làm tiền chủ, rồi
nhảy xuống bể, mà mồi mồi mồi
đến bờ, ra vào nhà đi ra. sự
đầu đuôi thì sao không rõ, mà sanh
gây với máu à, chưởi mướn nề sức
đến khi mướn r tay phải ở đâu
không rõ, có ba tên du, tên Giang,
Lương và Sửu áp vào hiệp với mấy

HỘI NGƯỜI ANNAM

Chớ nên lộn thuốc của Ngoại-quốc với thuốc Xứ Algérie là Thuốc địa Langsa. Hễ biết lựa thuốc rời và thuốc điều trái đất ở xứ Algérie mà hút, thì tức là dùng đồ thô sảng Algérie quả thật là đồ thô sảng Đại-pháp và chẳng có thứ thuốc nào ngon bằng.

Hãy nên hút thuốc hiệu TRÁI-ĐẤT

à dao chém cây đập 2 tên bạn chèo, một tên là Trần-vân-Hương, và một tên Hồ-vân-Nam chém đã rời đi đèo vì thương, để đó mất tình ai tang tình.

Tên Hương bị vịch nặng, chớ vào nhà thương, chết liền còn tên Nam cũng bị thương thương chết sống chưa rõ. Còn một có 4 cũng tưng, trong khi loan ấy, bị thương cũng nặng.

Từ 6 décembre, cái 30, lình mặt mới bắt được có một tên Châu-vân-Sửu nư cung chiếu đủ sự, mà không khai hai đứa kia ở đâu.

Tướng sở mặt thám, thứ này những việc còn khó hơn nữa kiểm còn phải ra 2 đưa không này có danh đã lâu, không lẽ bay đưa ra được, nó còn núp ẩn đâu đó cũng gần đây, nay mai cũng phải bắt được.

Ngoại-quốc tân văn

Đồng hồ mới

Nghe nói có một tên thợ Italia, bày nên cái đồng hồ này, không gõ chuông mà chỉ giờ, muốn nói chỉ cũng được, giá như đi ngủ, ăn cơm, đi chơi, đi học v.v...

Xả lơn

AMÉRIC. — Quan chưởng khổ cho bay rặng, sự giặc Đức xài hết 24 100.000.000\$.

Cái số này chẳng rõ Annam mình sẽ học làm sao nghe cho xuôi, cho dễ hiểu.

C. H.

Tàu trận lớn quá

NHẬT-BỒN. — Nhứt đóng 2 chiếc coag-xo (croiseurs) lớn quá, mỗi chiếc trong tải 40.000 tấn, đóng từ 1918 nay mới rời, ít ngày nữa sẽ khánh-thành.

Một chiếc thì tên Akagi và một chiếc Amagi.

Phi-thoàn Haly

TONKIN. — Tại Haly, có trại Phi-thoàn. hôm 23 Decembre 1920 ông quan hai Gaillard bay thử, từ Hai-phong vào Hanoi, ngang qua Hai-đương, 45 phút, rồi khi trở về Hai-phong thì đến 50 phút bay cao 800 thước.

Lần lần đây Phi-thoàn sẽ đi đủ mỗi xứ của Đông-pháp ta, như Hanoi và Saigon, hoặc đi Lào, Nam-vân v. v...

Phân quan Báo

Partie officielle

Nam-kỳ Thông-độc phủ vụ

Vì lời nghị quan quyền Thông-độc ngày 31 Decembre 1924.

Kể từ 1er Janvier 1921 các việc quan, tên sẽ theo đây được vinh thăng:

Độc-phủ hương mỗi năm 2315 \$:

M. Huynh-long-Huong, Phu de tre cl. Tay Ninh.

Phu de 1re classe :
MM. Tr.-quang-Tuât, Phu de 2e cl. Mytho.
Nguyễn-tan-Loi, — Bentre.
Tr.-nguyên-Luong, — Mytho.

Phu de 2me classe :
MM. Khuong-kim-Tho, Huyền de 1re cl. Vinhlong.
Bui-van-Nguyễn dit Pham-van-Hay, Huyền de 1re classe Cholon.

Huyền de 1re classe :
MM. Trương-my-Thanh, Huyền de 2me cl. Travinh.

Nguyễn-van-Vinh, — Baria.
Phan-thanh-Tra, — Giadinh.
Lê-van-Giap, — au Gouv. vevnement Général.

Secrétaire-Comptable de 1re classe :
M. Nguyễn-van-Hung, Secrétre-Comptable de 2me classe (2me Bureau).

Secrétaire principal de 2me classe :
M. Nguyễn-v-Nuong, Secrétaire principal de 3me classe Thoudou ot.

Secrétaire principal de 4me classe :
MM. Trương-ho-Huynh, Secrétaire de 1re classe Soctrang.
Lam Em, Secrétt. de tre cl. Soctrang.

Secrétaire de 1re classe :
MM. Dean-v-Sang, Sec. de 2e cl. Baclieu.
Trương-minh-Giang, — Cabinet.
Do-cao-So, — Chaudoc.
Trương-ngoc-Sang, — Cabinet.
Lê-van-Chi, — Cabinet.

Secrétaire de 2me classe :
MM. Lê-van-To, Secrétt. de 3e cl. Sadee.
Huynh-cong-Luan, — Contrôlé Cholon.

Ng.-van-Thiên, — Vinhlong.
Nguyễn-phat-Dat, — Gocong.
Ho-van-Tu, — Tavann.
Ngô-tu-Xuân, — Baria.
Trần-v-Chi dit Ky, — Baclieu.
Nguyễn-v-Phai, — Giadinh.
Nguyễn-v-Phung, — Baclieu.
Do-van-Kim, — Mytho.
Van-ngoc-Tan, — Cholon.
Phan-ngoc-Trinh, — M. ho.
Phan-van-Ngon, — Sûreté.
Nguyễn-van-Van, — ter Bureau.
Nguyễn-v-Nhung, — Bentre.
Ng.-huan-Binh, — Rachgia.
Ho-van-Trung, — Cabinet.
Ng.-van-hinh, — Cabinet.
Trần-bà-Huynh, — Travinh.
Cao-hoai-Tung, — Srdéc.
Nguyễn-v-Bay, — Cabinet.
Ng.-huan-Nhien, — Cholon.
Ng.-van Pham, — Gouy.
Nguyễn-van-Tu, — Cholon.
Ng.-trong-Tue, — Cholon.

Ngo-ngoc-Buu, — Soctrang.
Trần-van-Vien, — Baclieu.

Huyền de 2me classe :
MM. Do-v-Chau, Sec. de tre cl. Soctrang.
Trinh-dinh-Quy, — H.C. C. de le Financiar.

Trương-m-Giang, — Cabinet.
Van-thê-Loc, Sec. ppal de 4e cl. >
Lê-van-Chi, — de tre cl. >

Ng.-ngoc-Buu, — Soctrang.
Trần-van-Vien, — Baclieu.

Huyền de 2me classe :
MM. Do-v-Chau, Sec. de tre cl. Soctrang.
Trinh-dinh-Quy, — H.C. C. de le Financiar.

Trương-m-Giang, — Cabinet.
Van-thê-Loc, Sec. ppal de 4e cl. >
Lê-van-Chi, — de tre cl. >

Ng.-ngoc-Buu, — Soctrang.
Trần-van-Vien, — Baclieu.

Huyền de 2me classe :
MM. Do-v-Chau, Sec. de tre cl. Soctrang.
Trinh-dinh-Quy, — H.C. C. de le Financiar.

Trương-m-Giang, — Cabinet.
Van-thê-Loc, Sec. ppal de 4e cl. >
Lê-van-Chi, — de tre cl. >

Xe kéo, xe kiên và xe bò

Tuần trước trước phải hết xe kéo, ra còn chưa phải vậy, chừng 3 tháng nữa hay. Là vì điều lệ chưa như cũ, chưa ký tên, nên phải duyệt lại đầu tháng avril sẽ thì thành.

Còn xe kiên, thì các chủ xe đã trả ba ống rồi, cho đến 2-3 ngày rồi, từ 1er Janvier 1921 không thấy có xe kiên chạy nữa.

Đền phạt xe bò chớ đã, nửa đây chưa hiểu ra thế nào, nghe đồn tưởng khi cũng phải như các thứ xe khác vậy, vì cũng tăng mà sanh khó, lòng cho hết thấy xe phu.

Thơ tin

CAIBE : Hoa tàn rất mặc....

Mời xem qua cái đề mục, tưởng sau phần nhiều chữ qui độ, giá cũng vậy lắm là, vì sao hoa tàn rồi lại mặc!!!

Bởi thầy việc này, tuy không lấy chi lâu là, song xin thuật lại cho chủ rớt rớt hiểu phòng kiến về con sông sả!!!

Có nàng kia nhà ở A... thuộc về tổng Phong-phù (Mỹtho). Chồng nàng nằng nằng vui theo nơi ừ, sặc, thì gặp lão vựa kiên thời quái, thục khảm rớt nhĩa, chủ nư kêu rớt tới ngày buồn rầu chàng mới lăm bước lánh thân một lúc nơi Saigon.

Đề này, bực rứt còn hay gặp rứt, mình đã gặp lúc gian truân, là thì vợ ở nhà lo rứt, buồn bực chớ chớng mới phá!

Nàng mà nàng ni, ý mình có sặc, nên tức chớng vắng mặt rời chàng quán chi tới phận chớng trời nổi, đùng mớ cửa vựa cho mặc tình bươm liên vành, ong nưc nưc; máng say mà nơi tình luyến ái của mấy tay hào-kiệt, mà nàng chớng có chất chỉ quảng ngại đến chớng nang hê!!

Nàng mà thớng khờ áp voi, và lại bà con bên chớng nàng, cũng làm trang danh chi, thấy lẽ tình như thế nên thớng tin cho chớng nang hay.

Chàng ai về sinh rứt, đã lâu, nhưng mà nang không hiểu rằng, là chỉ kè có tình rinh người, ở!!!

Trong mây bươm nang say như, say sặc đó, duy có một người nang rứt nên luyến ái, vì người ni cũng là bực vãn-chương, tay bác làm!!! đã rứt, lại còn nhĩa sặc xinh đẹp là khác! còn chớng đùng thì thiệt thà mà lại dùng mẹo lăm thường!

Ngày nọ, nang thớng rứt tình thành có việc, mới đến người anh chớng nhà trước là cho hay sau thớng thuyên quá bực. Nào đề, chớng nang đã về tạm trú nơi ấy, mà nàng chớng để!!!

Lúc nàng, đi ra đến giữa sông, bị một kỳ bực, chớng người tình của nàng ở, có hai mới vui giỡn mà anh tự nhàn dưới thuyền.

Nghe mà ngán ngán thay, cho con sông sặc, đáng sợ thay cho người tình của nàng, bợa gần tới bên chớng mà chớng rứt!!

Nghe mà ngán ngán thay, cho con sông sặc, đáng sợ thay cho người tình của nàng, bợa gần tới bên chớng mà chớng rứt!!

Nghe mà ngán ngán thay, cho con sông sặc, đáng sợ thay cho người tình của nàng, bợa gần tới bên chớng mà chớng rứt!!

Nói qua chớng nàng, khi nàng tách thuyền ra khỏi rứt, thì chàng ni, nào là khi giải, nào là bát, mực thủy thân, cứ tiều thủng giá dạ kẻ nưc ông theo giới.

Chờng theo kịp hoàn kia rồi, nhảy qua thì nàng vợ và người tình nàng đã chột điên!! Còn máu ghê ghê hững đây, nưc gần trắng hồng, thì chớng ni quyết lên sát cả hai mới vữa lợng!

Nhưng mà là thầy sắc xinh đẹp, lời êm thuyên, của vợ chàng, lình cho chàng, hết trận lồi đình, hết cơn giận dữ, ngồi khoanh tay giết lờ chầy rứt.

Ấy mới quá là: sắc bắt ba đào vì nghiệp!!!..

Sau khi suy nghĩ hồi lâu rồi thì chàng buộc người tình của chàng về phải làm giấy thợ trái của chàng (800\$00) tám tám ngàn bạc!!!! Người nưc biết sao bây giờ, nhập huyện họ không nan hoi!!

Thời vẫn giầy mực kia, liền thớ ra một tờ thợ trái tám trăm ngàn!!!

Mặc mà thay!! đường ấy chàng phải là hoa tiên mà mặc làm v!!!

Mytho : Lê-van-Sen lai tin.

Mytho : Lê-van-Sen lai tin.

Mytho : Lê-van-Sen lai tin.

Mytho : Lê-van-Sen lai tin.

Mytho : Lê-van-Sen lai tin.

Mytho : Lê-van-Sen lai tin.

Mytho : Lê-van-Sen lai tin.

Mytho : Lê-van-Sen lai tin.

Mytho : Lê-van-Sen lai tin.

Mytho : Lê-van-Sen lai tin.

Mytho : Lê-van-Sen lai tin.

Mytho : Lê-van-Sen lai tin.

Mytho : Lê-van-Sen lai tin.

Mytho : Lê-van-Sen lai tin.

Mytho : Lê-van-Sen lai tin.

Mytho : Lê-van-Sen lai tin.

PHẢI HÚT THUỐC IMPERIALES

A. COURTINAT & Cie — SAIGON —

chưa té xuống bị bánh xe cán nhảm bần chừn. — Không hề chi.

CHOLON.

Phân chủ

Đặng-văn-M. . . 30 tuổi, ở trước, đoạt của chủ nó là Ph-thị-Th. . . 40 tuổi, bán trả hóa, ở đường Testard số 61, một cái dót đáng 8 đồng và 24 đồng bạc, đi mát. — kiêm!

Đánh lộn

Lương-thị-S. . . 25 tuổi và Tôn-thị-H. . . 16 tuổi, ở đường Armand Rousseau giằng việc chi không rõ mà cả hai cùng đánh Ng-thị-C. . . 34 tuổi ở đường F. Drouhet, có thương tích. — Giải tòa.

Tự tử

Ng-thị-X. . . 20 tuổi, đương xuân, tình nhà (sén Ng-văn-V. . . thâu tiền chỗ chợ, còn nhè mả ngàn đời, ường Á-phiền mà tự vẫn. Chờng hay thì đã muộn, chớ vào nhà thương chẳng bao lâu hơn đương mả bực. — « Át kè »

Tài công giận dữ

Bình-văn-Nhân. . . 51 tuổi đàn bộ làng Tân-lâu (Cholon) thì công chịch ghe chài « Annam » giận thảng bực vô-văn-Ch. . . 95 tuổi, giận quá trí, đánh lờ tay rồi sợ không khỏi mới đi đảo vì thương. Nhưng mà không khỏi, vì bữa sau lính gặp nắm lưng giải Tòa phân xử.

Giấy thuê thân giá

Lương-văn-Ng. . . 21 tuổi, mới bị bắt giải Tòa vì tội đồng giấy thuê thân tên họ người khác. Lại nó cũng sẽ bị Tòa huộc tội vì không nhà cửa, không phương thế làm ăn. — Đa con!

Ôtô Unic

Đường SAIGON-TAYNINH

Lời rao cho các qui khách bộ hành đặng hay, kể từ ngày, 9 Janvier 1921, sẽ có hai cái Camions lên xuống mỗi ngày.

1° — Khởi hành tại chợ mới Saigon mỗi bữa : một cái, 6 giờ sớm mai rồi, một cái, 12 giờ trưa.

2° — Còn trên Tâyninh tại ngã tư mỗi bữa : cũng vậy, một cái, 6 giờ sớm mai rồi, một cái nữa, 12 giờ trưa.

Hàng tàu Nam-viên

Đàng tàu Cao miên MÉKONG CHẠY MARDI 4/1/21 à 21 h. BATTAMBANG » JEDI 6/1/21 à 21 h. ATTALO » SAM. 8/1/21 à 21 h.

Đàng tàu Lục tỉnh ANNAM CHẠY LUNDI 3/1/21 à 21 h. NAMKY » VEND. 7/1/21 à 21 h.

Đàng tàu Battambang và Bê-thiên MÉKONG CHẠY MARDI 4/1/21 à 21 h. BATTAMBANG » JEDI 6/1/21 à 21 h.

Đàng tàu đi Lào MÉKONG CHẠY MARDI 4/1/21 à 21 h. ATTALO » SAM. 8/1/21 à 21 h.

Đàng Vũng tàu và Bãria KHÔNG CÓ TÀU CHẠY ĐIMAN. 2/1/21. NAMKY » LUNDI 3/1/21 à 8 h. » MARDI 4/1/21 à 8 h. » JEDI 6/1/21 à 8 h. » VEND. 7/1/21 à 8 h. » SAM. 8/1/21 à 12 h.

Đàng tàu đi Tâyninh NAMKY CHAY MEGREDI 5/1/21 à 8 h. Saigon, le 31 dec. 1920.

Sống tình đường đã tiêu-xấu. Xem trong Âu yếm có chia là-101.

« Nghe hồi, hát-Chầu chầu-văn ngoi đây, đặng cho tiền bẻ đôi cái giải phôi; tôi không rồi, nưng nưng cựa dạ hơn, muốn bỏ đi, nên tôi ôm chặt, chẳng để cho nàng xuống nổi. Nàng mới nói : « Hô-lang hay quá tay, đỡ thiếp đây ngồi rồi sẽ phân trần hơn thiệt. »

« Lê-quí-hữu nưng-cũng đặng tức cười cho tôi đôi đời mau quá. Tôi mới buổi sáng kia, lúc ra đi, tôi lấy làm buồn mà trông thì nàng thì cười phiếm mà nghe miệng thì không nói hết nét ; kể trưa lại đồng ăn, đồng nưng, đồng nói, đồng cười, vui cuộc bác rợ, tôi thì chừa tay. Đường ấy, nàng cứ bươm rời ong rả, ai ngờ mà nó gặp xa chia, đầu rằng không mang nặng là thế, cũng chẳng khỏi mười mà một tin.

Hay đầu, mà rồi thì giữ mình lại thì tình nỗi gần rồi tình nỗi xa, đầu chớ cho loan phụng một nhà, tài cũng bươm-hoa đặng thỏa. Nhưng sự đời khôn che miệng thà, nên thà cam ốm đi hơn thương ; ham chi đến bươm chán ong chơng, mà phiếm tiếng thà thương chẳng vị. Tôi mới thừa dịp soạn tờ pháo chỉ, đặng tránh xa lời thì tiếng phiếm nạng cam lòng chẳng biết nghĩ suy, từ c miệng mới ngà ngang bắt lìa.

« Cứu nạng tình lại rồi, thì cũng là tôi, cũng là Hô-cánh-Tiền, nào phải ai đâu. Cứu nạng tình lại rồi, tôi lại mượn ven tay bẻ nhánh, vậy cuộc vui với

Phải làm làm sao

mà giữ da cho tốt

Thường da hay chữa bị lột với mỡ hôi, thì phải bit lỗ lông. Nó làm cho máy lỗ lông không còn thông được, thì phải phải dùng cho nó thông lại được. Nhưng ai chịu để như vậy bao giờ, thì cho da trở nên xấu quá, ai cũng không chịu được. Nhờ một vài bột của Cadum nhiều người đã vào trong sữa mà rửa sạch hết bụi mà làm cho da trở nên sạch sẽ, tươi tốt.

Có bán trong các tiệm giá chỉ 25.50.

Bùi-quang-Nho BÈNIRÈ

Bồn hiệu có trữ bán vài mùng mùng của hiệu Chân-Thủy ở Hanoi. Vải này mới chế kiểu mới, đã rộng khổ lại cao thước tới hơn các thứ vải may mùng thường nay, kều là Tulle Tonkinois, bề dài 20=40, ngang 0=80. Bồn hiệu có bán vải trắng Baliste nó làm một mùng và may áo mát bề khổ 0=80 một mét 0=40 như ai muốn may một cái mùng dài 2=00, ngang 1=60 chừa cửa 0=80, thì mua một cây vải này và 4=00 vải Baliste thì đủ, vài mùng ấy có ba hàng 6=00, 5=00 và 4=80 thì xâu khác nhau. Bồn hiệu cũng có trữ giấy vẽ đẹp của nhiều hiệu ở Hanoi gửi lại, giấy hạ giá từ 2=30 tới 4=20, boutons đen và vàng hoặc hai màu từ 10=50 tới 14=50 và dép (Sandales) quai da và quozinhang giá 1=60 đôi mua từ năm đôi sắp lên được remise 5%, ai có mua thì tôi sẽ gửi contre remoussement, xin đóng hàng chiều có, chớ ham giá rẻ hơn vì

có nhiều người mất giấy hạ da láng hồ sơn giấy da trắng ra da láng, ít ngày bề sơn lồi da mới hay, biểu tôi dám cam đàng không có thứ ấy.

Bồn hiệu cũng có bán các thứ hàng tàu nhuộm tại Bèntre và những hàng Bắc nhiều thứ, như lãnh rộng khô may áo ; v.v.v.v.v...

BUI-QUANG-NHO Bèntre.

Dầu Từ-Bi

(Chữ trị các chứng phong)

Nguyên thứ dầu này là của ông bà tốt lớp xưa truyền lại, trị các chứng phong-tẩu thần hiệu lắm. Bị chứng kinh-phong, á-khôn, cây răng gõ một chuang nhỏ thì tỉnh lại, hoặc trặc tay, trặc chân, hay là có các thứ ghê và phong nó nổi có đố trong thân mình, cứ thoa dầu này cho thường thì lành. (Bị ghê-hèm thoa dầu này mau lành lắm.) Mấy người có phong nhiều hay nhưm mòi tay, bưng, rêm hết cả mình, tôi nghĩ không yên, thoa dầu này rồi hơ lửa mà bóp thì hết nhưm mòi. Mấy nhà có con nít nhỏ, nên mua để dành, khi nó ốm đau, đau bụng, hoặc ỉu-ry, bị ghê, bị không tiêu, sạnh chứng nòi sinh bụng, dùng dầu này thoa bụng và lỗ địch nó, thì nó định dạng, hết sinh bụng nó hoi. Tiền quàng lắm ; mấy nhà có con nên lưu-ry.

Một ve lớn giá. . . . . 0\$70 Một ve nhỏ giá. 0 30

(Bán sỉ giá định riêng).

Quý vị muốn mua xin gửi mandat đến, phụ thêm 0\$30 tiền gửi, trong vài ba ngày có dầu gửi tới nơi. (Mua từ 4 ve sắp lên thì tiền gửi về phần tôi chịu). Mene Khanh cần-bạch.

N° 119, FEUILLETON DU 7 JANVIER 1921

ROMAN

OAN KÌA THEO MÃI BA MƯƠI HAI ĐÊM HỒ-CÁNH-TIÊN tự thuật

Đêm thứ hai mươi một (Tiếp theo)

« Nói vừa dứt tiếng, bỗng nghe xe-lừa trở đầu; Hô-cánh-Tiền ngo tôi, tỏ ý sững sờ mà rằng : « Cha chả ! Mãng có kẻ nê sự mình mà quên tình năm canh quá vãn. Xe lừa đã trở đầu máy rồi, còn chẳng bao lâu, văng đồng lộ mặt. Vậy Lê-quí-hữu hãy tạm lui, về nghỉ vài giờ kéo mệt. Cứu truyện còn dài, chẳng vội chi, xin đợi lại đêm sau sẽ tiếp. »

Vàng ỹ, tôi liền đứng dậy từ giả Hô-cánh-Tiền ; về tới nhà, kêu cửa bước vào, coi đồng-hồ, đúng năm giờ sáu.

Đêm thứ hai mươi hai

« Tuy vậy mà tôi lại tới cũng không trễ hẹn ; chưa quá tám giờ đã có mặt tôi tại phòng Hồ-cánh-Tiền, song đêm nay, Hô-cánh-Tiền lại muốn dạo chơi, nên rủ tôi, lần bước xuống cầu Thù-Ngữ. Tôi nơi; dóm chẳng thấy ai, chớ có tiếng *Tiếng bán Đạn-phụng* rang, ngồi đợi khách mới lòng, gió thổi hơi-ho, ngủ gật. Thấy vậy tôi ngừng, tôi mới vỗ nó mà kêu thức dậy, rồi mua vài chiêm, để ăn cho vui miệng. Bán rồi, nó lật đật mang giỏ đi, Hô-cánh-Tiền mới, ngồi lại ghé xanh cũng tôi tiếp thuật :

chủn trời thanh, dạ chàng e lưỡng song khuyển thành, lòng chàng e ó danh sĩ tiết.

« Bởi vậy khi nàng chỗi dậy rồi, muốn ngồi riêng chỗ mà đàm đạo, tôi chẳng cho cứ ôm chặt lấy nàng để ngồi trên vé. Lê-quí-hữu xé coi, khi nàng muốn gần, tôi lại tỉnh xé, bày giờ nàng dang ra, tôi mong xí lại. Hèn chi từ đời *Việt-Cải sắc là cái bóng*, cũng phải làm chầu. Lúc mình chẳng mong bắt nết, thì nó theo rằng bước lên mình, đến chừng mình đâm sứt say tình, theo chụp nó thì nó dang xa lác. »

« Nàng ngồi trên vé tôi, cần khần lau lụy mà đáp lời hỏi của tôi, rằng : « Hô-lang không bóng rầy thiếp, song Hô-lang chẳng niệm chữ tình thiếp đã mang bóng bày lâu, đành bước lời thì nhọc, thiếp đã tỏ thật rằng bước lại chưa vợ gặp chửa chơng, thì thiếp đã nặng lòng, mong gây mối nợ. Chẳng may duyên không gặp, khiến nên người lờ lửng, kẻ đối, tuy vậy mà thiếp chẳng mòi lòng cũng vì thiếp cạn xé: Tai-tử với giã-nhân là nợ sán! Bởi vậy, cho đến khi thiếp về cùng họ Đâu rồi, ngày đêm thiếp nhớ còn ngậm cău.

« Tai-tử với giã-nhân là nợ sán, « Giã-nhân nang là chữ làm sao ?

« T. à xưa nay chừng cũ xiết bao, « Kia lang-hiếp, nợ khư-lưu đầu đấm « chác.

« Giã-nhân khư-khư hành-bành sáo, « Tai-tử triêu-triều một-mộ đình;

« Ủy کیا đầu !

« Như mây tuôn, như nư óc chảy, như e gió mát nư ơ trắng trong, « Lơ-lửng khéo trêu ngư ỏi chi mái-mái.

« Cuộc trời đất có sang qua rồi sỏi lại, « Hội tương-phùng còn lắm lộc về sau ; « Yêu nhau xin thâu lòng nhau !

« Có bề đầu, ngày nay, trai son gái gổ, thiếp tìm đến Hồ-Lang, những ước chấp gánh cang thường, nói đây ơ-tóc, Hồ-Lang lại buồn-tương, chẳng vì, rằng thiếp làm vợ ai cũng được. Ôi ! Nỗi đau đớn thì buồn mà kẻ trêu Hồ-Lang nghĩ lại thì cười, nên chừng ai cũng đặng.

« Tôi thì Hồ-Lang, Hồ-Lang chẳng nghĩ, nhưng lời nói như vậy, thì có khác nào Hồ-Lang cho thiếp như tương meo-mà gà-đồng, trong đầu trên bực.

Thiếp nghĩ tới câu : làm người trên bực trong đầu, thì con nhà ỹ ai câu làm chi, thiếp lấy làm trên lòng, bỏ mặt. Thiếp xé-ra, bày giờ đây, thiếp

« Tôi thì Hồ-Lang, Hồ-Lang chẳng nghĩ, nhưng lời nói như vậy, thì có khác nào Hồ-Lang cho thiếp như tương meo-mà gà-đồng, trong đầu trên bực.

Thiếp nghĩ tới câu : làm người trên bực trong đầu, thì con nhà ỹ ai câu làm chi, thiếp lấy làm trên lòng, bỏ mặt. Thiếp xé-ra, bày giờ đây, thiếp

« Tôi thì Hồ-Lang, Hồ-Lang chẳng nghĩ, nhưng lời nói như vậy, thì có khác nào Hồ-Lang cho thiếp như tương meo-mà gà-đồng, trong đầu trên bực.

Thiếp nghĩ tới câu : làm người trên bực trong đầu, thì con nhà ỹ ai câu làm chi, thiếp lấy làm trên lòng, bỏ mặt. Thiếp xé-ra, bày giờ đây, thiếp

« Tôi thì Hồ-Lang, Hồ-Lang chẳng nghĩ, nhưng lời nói như vậy, thì có khác nào Hồ-Lang cho thiếp như tương meo-mà gà-đồng, trong đầu trên bực.

Thiếp nghĩ tới câu : làm người trên bực trong đầu, thì con nhà ỹ ai câu làm chi, thiếp lấy làm trên lòng, bỏ mặt. Thiếp xé-ra, bày giờ đây, thiếp

« Tôi thì Hồ-Lang, Hồ-Lang chẳng nghĩ, nhưng lời nói như vậy, thì có khác nào Hồ-Lang cho thiếp như tương meo-mà gà-đồng, trong đầu trên bực.

Thiếp nghĩ tới câu : làm người trên bực trong đầu, thì con nhà ỹ ai câu làm chi, thiếp lấy làm trên lòng, bỏ mặt. Thiếp xé-ra, bày giờ đây, thiếp

« Tôi thì Hồ-Lang, Hồ-Lang chẳng nghĩ, nhưng lời nói như vậy, thì có khác nào Hồ-Lang cho thiếp như tương meo-mà gà-đồng, trong đầu trên bực.

Thiếp nghĩ tới câu : làm người trên bực trong đầu, thì con nhà ỹ ai câu làm chi, thiếp lấy làm trên lòng, bỏ mặt. Thiếp xé-ra, bày giờ đây, thiếp

(Sau sẽ tiếp theo). L. H. MUU.

Gởi thơ và mandat xin để cho :
 Monsieur Nguyễn-Dức-Nhuận
 Chủ tiệm Hoa-choa-dung
 28 Rue Paul Bert Saigon.

Xin nhớ

- Dầu Từ-bi có gởi bán các nơi sau đây :
- 1° Tiệm bán giày, nón hiện Khánh-long ở số 10, đường Catinat Saigon.
  - 2° cafe Annam ở đường Espagne số 81, Saigon.
  - 3° Tàu-huê-Phát ở ngang nhà thờ Tân-Bình.
  - 4° Trần-minh-Tịnh và công-ty, ở Châu thành Vinhlong.
  - 5° bán thuốc tây của ông Hội-đồng-Giải, Mỹtho.
  - 6° ông Hồng-khánh-Quốc, ở Băclieu.
  - 7° Đông-Phát, ở Sôctrăng.
  - 8° Nam-Bắc-Ái của ông Lê-Mai, ở Trườn.

NAM-VANG

Bazar Tonkinois **Hưng-Thạnh**
 ở góc Đường Chợ-Cá số 1
 (Rue du Marché aux Poissons n° 1)

Bazar Tonkinois **Đại-Thạnh**
 ở Đường Mê-Kênh n° 30
 (Quai Piquet n° 30 - Pnompenh)

BÁN: đồ các mớ hàng tơ Băcky :
 lãnh, lụa, lương, xuyên, địa, lượt, vãn,
 và... Hàng tơ ngoại-quốc : ca-sơ-mia,
 lụa soan, lãnh tau, hàng tau, v.v. Giày
 tây, giày ta đủ thứ, nón trắng, nón ni,
 nón canotiers, ghê mây, ghê sắt, đồ da,
 đồ thêu, đồ cao, đồ đồng, đồ-đôi-mới,
 và đồ tạp hóa.

MỘT TỐT VÀ THƯỜNG TỐT : Hàng
 pác, địa, chén kiểu Băcky, và Nội-phủ-
 nhiều mành gô, yếm ngựa, va-li da (Mal-
 lettes anglaises) và lịch cartes postales
 Françaises couleurs nhiều kiểu rất ngộ,
 một cái 6 caim, một trăm cái, hay là
 một ngàn cái giá rất rẻ hơn nữa.

Khi nào các ngài qua lại Nam-vang,
 xin mời tới viếng tiệm chúng tôi, muốn
 mua mìn chi đã có giá để theo hàng ;
 mua nhiều, chúng tôi sẽ chăm chú
 tính hạ đi nhiều tùy theo mớ hàng. Gởi
 thơ mua, chúng tôi cũng tính như vậy,
 và có mặt cũng vãng mặt cũng không
 đin tra sai. Hàng gởi contre rembourse-
 ment.

Trước sao sau vậy, chúng tôi xin giữ
 một lòng thành thật, vậy xin đồng bang
 liệt qui lưu tâm coi đieu có luôn luôn tới
 tiệm của ngài ý đing bang đó thực là
 may cho nhà buôn annam ta lắm, và
 chúng tôi cảm tạ các ngài lắm lắm.

Chúng tôi thường loe mua vãng
 đôi mồi, ai muốn bán xin cho biết
 giá.

Cáo thị

Hội Vinhlong Thương-nghệ công-
 ty, kính cho đồng bang hay rằng
 chiếc tàu "Phan Nuôi" của hội sẽ
 khởi sự đưa bộ hành và chở hàng-
 hóa, kể từ ngày 15 Décembre 1920,
 từ Saigon đi Nam-vian và ghé Mytho,
 Vinhlong, Sadee, Đôt-sét Cái-tàu-
 thượng, Caolanh, Chợ thủ, Hồng
 ngự, Tân châu, Vinh-xương, Vinh-
 lợi, và Banam.

Tàu rộng và lớn chia ra làm ba
 hàng xin đồng-bang chiếu cố đặng
 giúp nhau cho nên việc.

Tại Saigon đi mỗi ngày thứ tư tám
 giờ tối.

Tại Nam-vian đi mỗi ngày chúa
 nhật bảy giờ sớm mai.

**Ở Bộ-hành
 TÂY-NINH - TRĂNG-BÀNG**

Như máy ông máy bà muốn mồi khi
 lên đường, mà đặng toàn hảo về sự,
 đã yếu tâm mà lại mau mần thì nên
 dùng «Camion hiệu Unic», là một thứ
 xe sẽ làm cho máy ông máy bà đặng như
 ý nguyện và đi đến nơi về đến chốn
 chẳng hề sai chạy :

Giá đi từ Saigon tới Tâyninh 1\$40
 Con Saigon tới Trảngbàng 0 80
 Từ Trảngbàng tới Tâyninh 0 80

Như tôi chỉ đã định trên đây rồi, mà
 muốn chạy thêm một, hai khác đường,
 thì cứ mỗi ngàn thước phụ thêm 0\$02
 mà thôi.

Xin các ông các bà chiều cô.

**Viết máy, "Viết Tác"
 và Ấn Lê**

Dạy mỗi ngày
 GIA RẺ
 Tại nhà của
 M. MERITTE, 49 rue Lareyalière Saigon

**Entrepôt de Cholon
 IMPORTATION-COMMISSION
 71, Bd Tông-đốc Phương**

BÁN SỈ BÀN LÊ

Vải lụa.
 Hồ điệp - Rượu chầy, - Rượu
 trắng - Sira NESTLÉ - Cham-
 pagne DELBECK - Cognac
 RENAULT - Cognac CROIZET
 cũ 120 năm).

Đồ tân chế bên Paris
 Dầu thơm Coty - Dù, Nón, Giày
 - Chemises - Bôp da - Dao bàn
 Đồ hồ - Đồ chưng phòng khách

Hàng tôi cũng chịu ra công mà
 mua các thứ hàng hoá làm bên
 phương Tây và các xứ lạ theo ý
 chư vị đặt.

Giấy thép đề tấc: Paulhien-Cholon
 Giấy thép nói : 667.

Le Directeur : Paul HIÊU
 Officier d'Artillerie Coloniale démissionné
 Croix de guerre

Tôi chỉ dùng có một thứ
 giấy NIL mà thôi giấy này
 là thứ giấy vẫn thuộc đieu.
 Tốt nhất của một mình hàng
 Denis Frères đại lý khắp cả
 Đông-dương.

**LỜI RẠO
 Ông Trombetta**

Le quan thầy bao-chế thuốc
 đường Catinat 145, có lời bố-cáo cho
 Lạc-châu thân-chủ rõ, bởi vì nhà ông
 mua ở này đã mãn hạn, nên phải
 trả lại cho nguyên chủ, nên tiệm của
 ông thì dời về Cholon, đương Thủy-
 bình số 199

Ông xin một lòng trung tín với các
 thân-chủ, cũng như thuở nay, thường
 chế chăm sóc kỹ lưỡng, bắt cầu mớ
 thuốc nào và giá lại tính rẻ lắm.
 Có một mình ông có trí về-sanh
 mướu của ông quan thầy Ríp mà thôi,
 tức là Vin Tonique, Binutritif và
 Sirop để trị bệnh ho.

Cũng có trữ đủ thứ danh dược của
 Lange và ngoại-quốc và những gì
 cần, để phụ thung đủ hết.

DESCOURS & CABAUD
 Produits Métallurgiques
 VỐN 40 TRIỆU QUAN
 58 1, Quai de Belgique - SAIGON

BÁN SỈ - BÁN LẺ

Hãy đến viếng kho chúng tôi hay là viết thơ hỏi giá ;
 Đồ khi dụng trồng tỉa, cây ruộng, cây xới đất, cày, rựa, cuốc, v.v.
 Xương tán (tro vôi ruộng).
 Đồ dùng cho những người lãnh việc làm.
 Đồ dùng cất nhà, sắt để dùng đúc sang, đá.
 Ciment Tonkin (có trữ bán tại hàng này mà thôi), gạch và đất nung
 là, đồ thứ bơm (pompes) ống đồng và sắt, xe rùa và đường rầy (biện
 Decauville (Matériel Decauville).
 Đồ, đồ, bù lon (boulons), dây kẽm, mảnh mảnh đúc, dây cáp, dây
 đai, dây xi xe bò, sắt làm nhà, đồ dùng trong nhà, bàn cày vàng,
 mảnh mảnh sắt, dầu trong, đèn khai đá.
 Tất sắt dốt không cháy và cạy khóa không được, hiệu «Le Gaulois»
 tốt hơn hết, ghe bán hiệu Tronet. Thuốc súng.

PELLISSON
 RƯỢU CỎ-NHẠC
 ĐẠI HIỆU PHÁP
 Thử thưởng «ba cu-ron» (3 couronnes)
 Thử thiết tốt cũ mười năm

SÂM-BANH
PRIOR
A. COURTINAT & Cie - SAIGON
 RƯỢU CHẮC ĐỒ
 S. Ma sal
 ĐẠT RỒNG BẰNG MẶT TRAI NHO
 RƯỢU RỖM TRẮNG VERNET
 đặt lại xứ MÀC-TI-NIC (Martinique)
 SÂM-BANH (Champagne)
Léon Chandon
 ĐỀ NHỚT HIỆU

1 Seul Cachet

CALME SEDA GUÉRIT

LES MAUX DE TÊTE
 EN GENERAL TOUTES NÉVRALGIES
 LABORATOIRES PHARMACEUTIQUES LE VAN MIN
 195 a 201 RUE CATINAT SAIGON

PHARMACIE PRINCIPALE

Tiệm thuốc Tây này đơn đẹp theo cách Văn-minh và lớn hơn hết trong Đông-dương này

LẬP RA TỪ NĂM 1865 PÓI TRƯỚC CỦA ÔNG HÖLBÉ và RENOUX

Nay ông L. SOLIRÈNE, nhưt hạng bào-chê sư, kê nghiệp

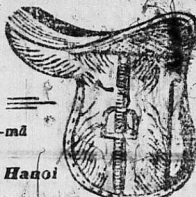
Ở Saigon, ngang nhà hát tây. Bán đủ thứ thuốc tây, tốt thượng hạng và giá lại rẻ. Lục châu chư quân-tử có cần dùng thuốc tây xin hãy gửi thơ cho tiệm thuốc này mà mua, thì sẽ được vừa lòng. Muốn ĐƯỢC-TÀNH LƯƠNG-BIỆN ĐẸP thì hãy gửi thơ rồi. Ai muốn xin thì viết thơ cho ông Solirène ngài sẽ gửi cho không

PHAN-HAM

Thầy làm giả-nghĩa Song-mã và Đê-mã

Khóa-chàng, Khóa-đo

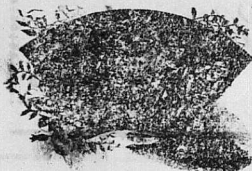
Hanoi - 5, Rue Jules Ferry, 5 - Hanoi

Chàng tôi biết trình cho Quý-khách biết rằng: Bả-Hiến là cá thịt Yên-nghĩa, ở Song-mã, Đê-mã, Rương, Va-li và các thứ đồ dùng để trong nhà bếp của bên Tây, ăn Hông-kông thật tốt. - Làm rất kỹ lưỡng giả bả-phai-chàng, Các Quý-khách có bằng chứng rõ mồni bằng tay họ hay bằng mắt họ, xin gửi thơ cho Bả-Hiến, Bả-Hiến xin tên ký tên-ở sau được như ý của Quý-khách số đo. Nếu mua buôn nhiều thì Bả-Hiến sẽ tính giá riêng

MỘT TẮT QUANG-ÂM MỘT ĐIỂM VÀNG

Người văn minh chừng nào thì ngày giờ càng quý báu chừng nấy, cho nên câu tục ngữ La-ga-rông: « Le temps, c'est de l'argent » (Một tắt quang âm một điểm vàng). Bởi thế mà nước văn minh nào bây giờ đều lập ra xưởng đóng tàu, xe lửa, xe hơi, tàu bay, xe máy đạp v. v. được để

thầu bớt đường giải và ngày giờ không trễ nãi. Đường sá thì đủ rõ cái ngày giờ của người văn minh qui báu là đường nào. Bởi vậy cho nên người làm việc lớn lao ra ngoài thì dùng tàu, xe lửa, xe hơi, còn người làm việc trong kinh thành, quận, huyện, thì thường hay dùng xe máy đạp của hãng CAFFORT ở Saigon rue Catinat môn bài 36, thật là một hiệu xe đã chắc chắn mà lại tốt đẹp

vô cùng, không có hiệu xe nào bì kịp. Hãng CAFFORT có ba hai hiệu xe máy đẹp hiệu ALCYON và HERCULE. Hai hiệu này đều rông rĩnh hàng-sá, đã chắc mà lại lâu hư và giá lại rẻ: như hiệu HERCULE thì từ 60\$, sắp lên, còn như muốn mua tốt hạng nhất có thể phụ tùng, xin một đến tại hãng mà thương nghị

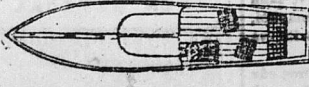

CANOT HƠI

Đề chờ chuyên mau lẹ, Ông Charles BARDON

đề tuần du diển địa

MỘT CÁI KIỂU THEO LOẠI « POPUI AIRE », KÉU LÀ AUTO-GLISSEUR SỐ 620

Chắc chắn
đóng kỹ càng
giống đẹp

giá 1.500\$
sắp lên

Khởi hoạt
lẹ làng sạch sẽ
Giá rẻ

ADRESSE TELEGR.
HONG-BENG

SAIGON

L. Directeur Général
SIM HONG-BENG

BOÎTE POSTALE

N° 60

Le Sous Directeur

YEUNG KAI PUI

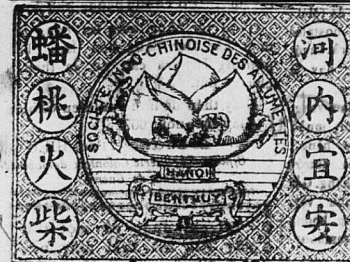
BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ GIÁ NƠI HƠN NƠI KHÁC.

Dùi heo mũi (Jambon Australe) hiệu « Cavanha Ham » mũi thơm và ngon hơn thứ khác.
Bơ « Beurre Australe » hiệu « Paritas » hoặc ăn bánh-mì hoặc nấu đồ ăn đều đáng cả.

Rượu mạnh củ hiệu Ch. Jobit & Co Cognac có thứ 18 năm và thứ 33 năm. Rượu ăn trắng và rượu chất đỏ (Médoc) bên Bogaque gửi qua. Rượu chất đỏ thứ cũ, năm 1906 và năm 1911 hiệu Chaudetain. La-ve đen (Bière noire) hiệu The Dog's Head Stunt uống bổ huyết. Nước uống hiệu « Juva » có thứ ngọt và thứ lạt (Soda) uống mau tiêu hóa. Thuốc đầu hiệu « The Dreamers » mỗi gói 20 điều hút không khô cổ và mũi thơm tho.

Cigares Manila: Reina Victoria, Londres, Americanos và Epicares. Đồ hộp trái cây và đồ mứt (Confitures) của Huế kỳ đủ các hiệu. Đây trên dùng cho các nhà máy xay lúa và đậu sơn trắng hiệu Huế kỳ. Những đồ kể trên đây thì có một mình hãng này làm tại Ly nội ông Pháp mà thôi.

Hãy đến với chúng tôi để viết thơ

một mình hãng

Deais-freres

dại-ly cả Đông

pháp thứ hộp

quẹt này.

... suốt này khắp nơi đồng phép bán lẻ một xu nhỏ một hộp và thế!

KHOẢN CHẤT THUY

(Nước suối kim thạch)

PHÁP-QUỐC-HUYỀN

VICHY CELESTINS

Có bán ngoài nước ở các tỉnh như: Hà Nội, Vinh, Huế, Đà Nẵng, Quảng Trị, Thừa Thiên-Huế, Huế, Vinh, Đà Nẵng, Quảng Trị, Thừa Thiên-Huế, Huế, Vinh, Đà Nẵng, Quảng Trị, Thừa Thiên-Huế.

VICHY GRANDE-GRILLE trị bệnh đau và bệnh đái.

VICHY HOPITAL trị bệnh thương ứ, trường nhiệt

Hãy coi chừng đồ giả mạo, khi mua phải chỉ cho trắng

thứ nước nào mình muốn dùng.

VICHY ETAT ĐIỀU TẾ

SEL VICHY-ETAT... thiên trong nước cuối kỳ mà ra.

PASTILLES VICHY-ETAT mỗi khi ăn cơm rồi uống chừng 2, 3

COMPRIMÉS VICHY-ETAT đồng để cho mình đẹp nước ở (MÔ-KH-CHU).

Pháp-Việt Khách-lầu

(HOTEL DE FRANCE)
N° 153 Rue Catinaï Saigon
HUỖNH HUỆ KÝ, QUẢN LÝ

Kính cùng quý khách rõ, tôi là quản lý Pháp-việt khách-lầu vì mới sửa soạn phòng rộng mát sạch sẽ, xin quý khách tưởng tình chiếu cố, hất cảm ơn.

Phnom-Penh Bazar

TRƯỜNG-XUÂN

- Giá bán sỉ**
- Nếu áo bình to màu ka-ki n° 503 - 12 n°.
  - Hình hộp bẻ (poupée) mặc áo có ren - 12 con.
  - Giày viết thờ « Vélis » trắng lót - 0-22x0,13 mỗi cặp 100 từ đôi - 12 cặp.
  - Giày viết thờ « Idylle » mỗi hộp 50 bao đôi 50 từ, có màu - 12 hộp.
  - Bầu trắng để lót cổ áo dài (Annam) - 12 cái.
  - Cartes postales Nhật-bản bằng cây thông, hình vẽ tay, có màu « hoa-điền » « Sơn-thủy » và hình người - một trăm.
  - Cartes postales giặc Au-châu - một trăm.
  - Cartes postales hình xứ Cao-mên, Đả-thiên, Đả-thích - một trăm.
  - Bộ thơ vàng (chàng mông) chữ thường đủ từ - Một ngàn.
  - Ngôi viết « Serges-Major » hộp 100 ngôi - 12 hộp.
  - Gửi contre remboursement.
- Chủ-nhơn Quản-ly,
Lý-Hữu-Duy.
25-26-27 Quai Piquet Phnom-Penh

BANQUE INDUSTRIELLE DE CHINE

TRUNG PHÁP THIẾT-NGHIỆP
NGÂN HÀNG

ĐẠI-PHÁP NẮC DANH CÔNG-TI
TU BỒN 45 TRIỆU QUAN

Hội trưởng quốc-ly: Ông André Berthelot
— Chánh Tổng-ly: Ông A. J. Pernotte

— Chánh hội sở tại Paris, số 74 đường Lasere
— Chánh hãng ngành tại Pékín (Đả-kinh)
— tại Trung-quốc

Hãng chính (Paris)
Hãng ngành

PARIS	YUNANFOU
LYON	CAN-ON
MAISEILLE	FOU-HEOU
TOURNAI	HANKOW
BOURBON	SWATOW
AMVERS	SING A
NEW YORK	HAI-PHONG
PEKIN	HANOI (bureau)
TIENTSIN	YOKOHAMA
SHANGHAI	VLADIVOSTOK
HONGKONG	MOURDEN
SINGAPORE	đang sáng tạo

Hãng ngành Saigon
3, quai de Belgique au 2, rue d'Adran

Tính toán các thứ sổ sách nhà Bản.
Tinh tiền (dù thiếu) bằng phiếu cho vay bằng bạc đồng (piastres) lời hai ly 2%.

Tinh tiền (dù thiếu) bằng tiền quan (francs) có thể thôi lại bằng phiếu vay, hoặc cứu trợ bằng các thứ tiền tại Pháp-quốc lời hai ly rưỡi (2 1/2%).

Tinh tiền gửi vào Caissé d'Épargne (Kho Tiết kiệm) hoặc bằng tiền quan (francs) hoặc bằng bạc đồng (piastres). Về cách thức xin đến hỏi thăm.

Gửi tiền có định lệ, hoặc tính bằng tiền quan (francs), hoặc tính bằng bạc đồng (piastres). Về giá bạc và cách thức, xin đến thương nghị.

Trả nợ thế có tiền dư (Escompte) và lĩnh đổi nợ các giấy tờ về việc thương-mại.

Sắp giấy chấp nợ (traites), phiếu nợ (chèques), hoặc sang giấy nợ tại các xứ phần-thành.

Cho hay và thi hành các việc cho nhà buôn-nợ (Bourse) ăn chung các nơi.

Cho mượn tiền trước mà phải thế hươu bằng hóa đơn là vẫn khế

Trởng-ly
L. LASSIGNES

Thanh-phong

Của NGUYỄN-THÀNH-TUÔI
CHỦ-NHƠN
Ở đường Boulevard Charner n° 103
Tiệm ngành
Lương Thủ-đức 62 Amiral Dupré 62
SAIGON

Kính cáo công đồng-ban trong lục-châu đang rõ.

Tại tiệm tôi, mỗi bài số 103 đường Boulevard Charner Saigon, có bán các thứ: nước đá, đồ ăn điểm tâm mỗi bữa, rượu tây bán lẻ (consommations sup-places) cũng là bán nguyên ve và nguyên thùng, bánh ngọt (Biscuits) đồ hộp (conserves) thuốc hút cigares, (cigarettes, tabic), dầu thơm, savon, thơm thuốc: tây đủ thứ (Pharmacie) hộp, giày, nhiều ảnh và có may quần áo tây theo kiểu kim-thời.

Vậy xin đồng-ban ở Lục-châu có muốn mua món chi, hoặc mượn mà chỗ khác, hay là có điệp đời gửi đến tiệm tôi, thì tôi sẽ tính giá mới hơn, hay là bằng của khách-trở.

Vậy xin đồng-ban chiếu cố
A dresse: NGUYỄN-THÀNH-TUÔI
Commerçant
103 Boulevard Charner 103 Saigon.

Rượu chác hào hạng của AUGUSTE MATTEI làm tại bên xứ Corse, đã ngon vô song mà lại ngọt vô cùng.

Al mua thì phải hỏi cho đúng tên AUGUSTE MATTEI.

Rượu này nội Đàng-dương chỉ có một mình hãng Denis freres trứ mà thôi.

CORDONNERIE-CHAPELLERIE TONKINOISE

FRAYRON SUIA MÈSUT 27 GARABOLD

NGUYỄN-CHI-HÒA

SAIGON - 24, Rue Cathala, 24 - SAIGON

Tiệm tôi có 30 thứ giày tây làm nhiều kiểu nón nam, XAM, BỐ-TRĂNG VÀ VANG (MÀU) GIẤY đóng thiết chế, bằng DA TÂY hết, có đủ thứ màu DA.

Tôi cũng có thợ khế CON-ĐÁO ĐỒNG VÀ CHAM-MÔ-BIA ĐÁ CÀM-THẠCH đủ kiểu. Bỏ có nhiều vị ở LỤC-CHÂU mua si NON VÀ GIẤY của tôi, đều được vửa y bết và khẹn ngon NON VÀ GIẤY thiết tôi mà giá lại rẻ, và làm thật mau. Xin quý vị chiếu cố cho việc buôn bán của đồng-ban-ta được thành lợi trong lúc này.

Có sách mẫu (Catalog) gửi đi tặng quý khách.

BẢN SĨ CÓ GIÁ RIÊNG
NGUYỄN-CHI-HÒA kính mời,
23 Rue Cathala, - Saigon,

Xin chủ ý

Nguyễn-bác-Vinh, 146 bis Rue Lefebvre Saigon, xin trình cho thân chủ Lục-châu đang rõ vì vật: hiện rất mắc mỏ nên giá đầu LOTIEN phải lên tạm như vậy: Bán lẻ mỗi ve 0\$25, bán sỉ một trăm 20\$00, vậy xin có bác vui lòng chiếu cố như hồi xưa đến giờ vậy, rất đời ơn.

RƯỢU SÂM-BANH hiệu CON-GÀ tốt thiệt về về thiệt mà lại hấp tiêu người Annam ta lắm: mỗi thùng 12 ve lớn giá 13\$00, mỗi thùng 24 ve nhỏ giá 14 \$00.

Dầu Olive thiệt tốt, rượu chất trắng thiệt tốt và lâu năm, dầu thơm de Luxe, Poudre de riz de Luxe, Crème de Beauté de Luxe, các hiệu danh tiếng lớn bán ở Paris, hiện hiện GRENVILLE Savon Mince, thật trắng và đen đủ ở, nước Gessly, sơn vân vân, ai muốn cần dùng vật chi chẳng có kể ra đây xin rằng lòng vãi thừ, đến tới thì chúng tôi sẽ vui lòng trả lời liền.

Nay kính,
NGUYỄN-HẠO-VĨNH
146 bis Rue Lefebvre Saigon.

Epicerie-Métropolitaine

Đệ-Trần-Dang 同
68, Rue d'Espagne, 68
en face des Halles Centrales - Saigon

Kính lời cùng quý-khách đang rõ, tại tiệm tôi có bán đủ các thứ như: sữa thơm, bánh ngọt (Biscuits) và bán đủ các thứ rượu, bên Tây đồ hộp (Conserves) savon thơm cũng các vật đồ tạp hóa, vân vân. Mỗi kỳ tan đều có các vật bên Tây lại và chúng tôi bán giá rẻ hơn các nơi. Xin quý-khách có mua vật chi xin đến tiệm tôi, tôi tiếp rước cách lễ tế và định giá nhe cho quý khách xin hãy đến nơi tiệm tôi một lần thì sẽ rõ.

Nay kính,
TRẦN-DANG,
Chủ-khải.

Khi nào có việc chi hi họ muốn đăng quan-khách mà chẳng dùng rượu Sâm-banh (Champagne) hiệu: Tisane Marquis de Bergey

Thứ này...
Thì làm sao mà cho phi-tinh vui vẻ đồng...
Rượu này có một mình hãng Denis freres trứ mà thôi.

CÓ MỘT MINH NHÀ NAY Ở QUẬN THAY MẶT CHO NHÀ ĐANG SÙNG VÀ LÊN HẸM MẶT TẠI THÀNH ST-ETIENNE

Mà thôi

HÔNG F. MICHEL, CAFFORT Successeur 36 Rue Cathala 36 SAIGON

THUỐC ĐƠN, ME-MÂY, ĐỒNG-HỒ và đồ TRẠNG, đồ ăn tốt lại giá rẻ

Lục-Châu muốn mua vật chi thì xin đi theo như vậy:
M. F. MICHEL, CAFFORT Successeur, 36 rue Cathala, - SAIGON

Rượu Quina Skos

LÀ một thứ rượu, để uống và làm thuốc, đã có mùi thơm mà lại bổ người khi. Chẳng biết được ai mà chế nên nó, mà nó tốt, cũng không rượu nào bị nó được.

Bán tại hãng Établissements Du-marest, d'Indochine Saigon.

HOÀI DƯƠNG BÌNH

Khắc trừ các bệnh hoai dương thì phải lựa thứ thuốc bổ huyết bổ can mà uống mới đúng.

Trong các bệnh hoai dương này có nhiều chi, một là căn cứ bệnh, hai là cốt chất suy kiệt.

Thường là các việc giao cấu thì nó tăng, bởi các chi, nếu mà căn cứ thì bệnh tự dưng loại-đưa. Bởi vậy ai có bệnh này cũng thuốc Pilles Pink là một vị thuốc bổ não, các sức nó bổ huyết bổ can hay làm cho ngủ yên lúc phụ hương vợ, nhân thể tráng kiện, chẳng những sống sống trong việc làm ăn, mà lại năng đẻ đẻ đư thực nữa.

Tay Pilles Pink tinh khiết mạnh liệt như vậy mà không, chỗ kỹ thuật hóa học, cũng có vào vô hại.

Tại xứ Thủ-thị-ly và xứ An-châu là chỗ dùng hay có năm thế hay thì, thì thuốc Pilles Pink bán đắt có cũng, thì họ ưa dùng vì nó chữa các bệnh hoai dương hay rất lợi.

PILLES PINK
(BỘ KỖA LĨNH ĐƠN)

Trong các hiệu thuốc có bán, có ở: HỒN THÁNH AN CHAU DE HAKI et LAURENT Pharmacie Normale, de Saigon.

Nhà hàng tại Cap-Saint-Jacques

HOTEL DE LA PLAGE

Hiện trước Madame Dupont làm chủ
Khởi trương ngày 1er novembre 1920

Tiệm rượu tôi có phòng ở, sinh hoạt và khác làm về có nhà ở xa hơn rất...
Tôi các vườn tây ngày giờ nhiều ít mà...
Tích giá như châu. Hoặc ai có muốn...
thời ngày, thì cái gì cũng lấy của...
mua lại nữa. Về lại những đồ...
có bán về rất nhiều, thì là...
của, xin chi...
Hội nghị...
Compte Compté

uân-tử
khố
OITE POSTAL
N° 60
Directeur
KAI PUI
PHAC.
ngon
đó ăn dều
35 năm
qua.
t.
mau tiêu hóa.
hồ cỏ và mủ
u.
Huế kỳ.
ông Pháp
nh hãng
-frères
à Đông
thứ hộp
hộp mà thất
THUY
VICHY ETAT
ESTINS
đang-quang, hiện Phong
đau máy chế rất-lạ.
trị bình đàn gan
và bình đàn.
ng t, trường nhội
ai chỉ cho trắng
g
sưởi ty mà ra.
đi uống chúng, 2
đ.
mình đẹp nước 1

HANG ANNAM XUẤT CẢNG - NHẬP CẢNG - HANG ANNAM

LIEN-THANH

Số Bôn cũ: 932003
Đông-Pháp sản vật cổ phần hữu hạn Công-ty

Tiệm nhánh

Phanhiết	Bacliên	Luang Prabang
Maine	Baixa	Vientiane
Phanri	Bentre	
Paifou	Sadec Caolanh	
	Tanan	
	Travinh	
Kho trữ		
KHANH HOI 2		

Đài

Nước Mắm rất ngon và bổ dưỡng
Làm bằng cá tươi và muối biển, có giá trị nghiêm tại phòng riêng của
hồn Công ty tại KHANH-HOI 11
Thố-hóa Lào và Cao-man

Giá thật rẻ
Hàng thật tốt

Gửi Contre Remboursement
đi Lục-Tinh.
Xin viết thư cho MỘT-CÁI & HỒN
Quai Testard Số 113

Gửi Giây thép: LIENTHANH CHOLON
Giấy thép nói: 725.

BÁN SỈ

GRAND MAGASIN
de
Sélections
TONKINOISES
Gros et détail

MAISON TONKINOISE
DONG-THINH
Hanoi, 4 Rue de la Soie 4, - Hanoi

PHIX THIN
Fáchet on Gros

Bản hiệu bán sỷ và bán lẻ ở các hàng khác như Kyoan hồng tiên, Thiên minh gô, Lương, The, Lạc long, Địa minh bằng, các thế Lạc, Lạc róng, Lãnh hạp, Sa tron, Sa hoa, v. v. Hàng đen, trắng, màu hội gô, màu vàng đều có bán hết thảy Hàng tốt nước nhuộm kỹ mà tinh giá lại rẻ.

Bản hiệu xưa nay vẫn chuyên về nghề bán các hàng The, Lạc Bắc-kỳ (Sélections Tonkinoises), mua ngay tại chỗ làm ra, nên có thể tinh giá thật thấp, để mấy nhà mua sỷ (en gros) đừng kiếm lời nhiều.

Lợi nhân mua gôm (commission), các đồ Bắc-kỳ chế tạo ra như đồ đồng, đồ sắt, đồ thêu đồ sơn theo kiểu Nhứt-bôn, mũ tây và các thứ đồ ăn như yên ngựa, dây tây, dây ta, bốp (porte-feuilles) và vân vân.

Hàng gửi theo lối lãnh hóa giao ngân (contre-remboursement) song gửi cho một chất tiền trước thì sẽ được trừ 10% về các phần tiền đã trả trước đó. (toute avance de fonds aura droit à une remise de 10%).

Cher qui khách ô xa muốn lấy kiểu hàng (échantillons) hỏi giá hay là mua món gì xin có viết thư lại, bản hiệu sẽ hết sức làm cho đến với sỷ

Chủ nhân: Madame NGUYỄN-THỊ-SÁU

Madame LUONG-NGOC-BAN đưc NGUYỄN-THỊ-SÁU. Kính bạch

Nam-việt Khách-lưu
HOTEL D'ANNAM
N° 80 B° Charner et Carabelli Saigon
HUYNH-HUỆ-KÝ CHỦ TIEM

Kính cũng qui khách rõ: kể từ 1er Juillet 1920 tôi mới dọn một tiem ngụ hiệu là Hotel d'Annam (Nam-việt Khách-lưu), cũng có dọn phòng ở dưới đất, rất cận tiện cho qui khách.

Cách tranh thưởng

Muốn buôn bán cho đắt nhất sảng, thì phải đốt đèn cho thật sáng.

Người buôn bán Âu-châu cũng dùng cách đó; người china họ cũng dùng cách ấy.

Vậy thì đồng-bang nên đến tiem Lục-tinh khách-lưu số 82 đường d'Espagne chợ Saigon, mà mua hoặc đèn khí, hoặc đèn lửa hiệu Best mà đốt cho sáng; thì cuộc buôn bán mới thành vượng.

Tiệm đó có đủ các thứ đèn đẹp đó; và bán rẻ hơn các nơi.

Lời rao cần kíp

Cho lấy ông thợ chụp ảnh
Phải hỏi cuốn Mục-lục về giá tiền của PHOTO-STUDIO
Saigon 136 138 đường Catinat

Món chi e-ang ở bán về nghề chụp ảnh

Các món phụ tùng và giấy Bromure industrial chính hiệu dùng mà chụp ảnh cho GIẤY THUẬT THAM.

Giá rẻ lắm không ai theo kịp

Máy ông thợ như mua nhiều thì sẽ làm một cái giá riêng.

LỜI DẶN. — Những thợ gửi mua, xin phải gửi tiền theo chất đính trước, và nhà chủ thường gửi has Contre-remboursement. Nghĩa là, đem tiền đóng cho nhà thợ rồi mới làm đồ.

Thiên-hòa-Đương
ĐẠI DƯỢC-PH NG

Những thuốc thần hiệu có danh

TỬ: DỪ PHÁT LÃNH HOÀN

Chuyên trị đau cầu chứng bệnh sốt phát nóng lạnh, chiều theo cái đũa đũa bảo đó mà uống thì là tiên.

Hỏa thuốc Túc đứ phát-lãnh này thật là một phương thuốc trị bệnh phát-lãnh rất thần hiệu.

TRƯ ĐAM CHỈ KHAI HOÀN

Chuyên trị các chứng bệnh ho có đám, chầy gù là lâu mau, uống vào thật là thần hiệu lắm.

KHAI VỊ CAM TÍ H TANG

Thuốc này rất-trùng tiêu-tích, bổ-khí khai-vị là một thứ thuốc vô song. Nếu người không có bệnh tích, bệnh trùng mà dùng thuốc này; thì nó lại hay giúp thân thể được thêm tráng-khỏe, thật là một phương thuốc quý báu của bọn tôi nhi vậy.

LẬP CHỈ HẦU THỨ TANG

Bệnh nhất đầu là một thứ bệnh rất nhiều. Song chẳng luận bị bệnh như thế nào, cứ chiếu theo cái đũa của phương thuốc này mà uống, thì mới biết là một phương thuốc thần hiệu như thần, vô uống vào rồi thì tinh-thần lại thêm thoải sảng bệ phần, thật là phương thuốc trị bệnh nhất đầu có công hiệu lắm.

Bản-đương này còn nhiều thứ thuốc rất thần-hiệu, chưa thể kể-hoạc ra cho được vì biết tất được, xin chư vị hãy đem cái nhà hàng phía trên của bản-đương, để có Chánh-phủ phê cho lại các chầy-trợng của bản-đương y-học để Diên-hoại-Đông làm kỷ hiệu.

Vì có bọn gian-là n x-ạ-ạ-ạ tạo nên bản hiệu, nên xin chư tôn-lưu-y chú ý các khác mà bị lừa dối giả hiệu của và nhận lấy mũi thuốc thì biết hơn gi.

Bản-đương phân-buôn tại đường Tráp-binh môn bài số 218 Chợ.

RƯỢU CỦA ÔNG CÓ DANH TIẾNG LAROCHE CHẾ RA HIỆU LÀ QUINA LAROCHE THUỘC ỨNG BỔ TANG PHỔ VÀ TRỊ BỆNH RẾT CHẾ RA BỞI LẤY THUỐC QUINQUINA

Thuốc này hay lắm đi nơi nào trong thiên hạ đâu đâu cũng biết không có thuốc nào bằng. Thuốc Quina Laroche là thuốc hay hơn hết làm các bệnh rết lại, bổ tạng phủ, trị bệnh rết làm cho ăn không tiêu, thuốc đó lấy làm hay cả thế gian ai đều không quên được.

Ái ai dùng nó cũng đặng, những là người bệnh hoạn cũng đàn bà hay là con nít. Thuốc đó trị bệnh sau này: bệnh hư huyết yếu đuối, huyết suy, bỏ sức lực các bệnh làm cho con người yếu đuối, bị trái ban, ho cảm mạo, ngứa, rết ban của trời trắng, trặc trở trong thì vị các bệnh đó đều dùng thuốc Quina Laroche đặng.

Con nít huyết suy và con gái lúc đang lớn cũng đàn bà kể khi lúc sanh sống, cũng như mấy bệnh kể trên đây đều nên uống thuốc Quina Laroche.

Những người nào ở xứ hay có thíp rết các bệnh nên quên dùng thuốc đó.

Các bệnh kể trên đây thuốc đó trị lấy làm mau và chắc. Chẳng những bệnh sẽ trừ hết mà thời còn lại ngày sau trong mình mạnh khỏe, lại thêm sức lực, ăn uống ngon có chừng và chúng ta dám kêu thuốc đó rằng: Nước ngọc thạch của Thiên-thần chế ra (Liquide de Jade) lời tục ngữ của người Tàn cho những thứ thuốc trị bệnh hay hơn hết thảy không thuốc nào bằng.

Từ khi chúng ta bán thuốc Quina Laroche thì chúng ta có đặng cả vận may thịnh vượng và thọ cảm ơn của mấy người bệnh và cả vận may của các quạ trong y khác nông lòng ta.

Bởi vậy thuốc nước Quina Laroche là một thứ thuốc làm lợi cho người hơn hết thảy.

CÁCH DÙNG

Rượu Quina Laroche phải uống chừng 10 lít. Nếu bán theo chai rượu trộn một ngày trong bình bừa thì nên uống trị bệnh rết thì mỗi một khúc đồng hồ uống một ly, uống 8 ly trước cử rết 2 giờ trước, thế ấy ly chầy đồng hồ trước cử nửa giờ.

Thuốc Quina Laroche thường thì uống không pha nước mà khi trời nóng thì pha nước vô mà uống cho đỡ khát.

COMAR VÀ CÔNG-TI
ông thầy bán thuốc hàng như ở Paris.

Có bán nơi các tiem thuốc tây

Mỗi ve bầy giờ đều có đặng thuốc đó có cái đũa con trâu và có ba thứ chầy.

Certificat le tirage
Bovisomille exemplaires
Saigon le 7 Janvier 1921

Saigon - Imp de l'Union
L'Administrateur Gérant: NGUYỄN-VĂN-CỬA